

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Beretning

om

Hobro kommunale Skolevæsen

for Aaret 1906

ved

Skoleinspektør R. Hansen.

Beretning

om

Hobro kommunale Skolevæsen

for Aaret 1906

ved

Skoleinspektør R. Hansen.

Skolekommissionen :

Hr. Sognepræst *Gottlieb*, Formand.

- » Sagfører *Joh. Andersen*.
- » Distriktslæge, Dr. med. *Kragelund*.

Skoleudvalget:

Hr. Lærer *A. Michelsen*, Formand.

- » Distriktslæge, Dr. med. *Kragelund*.
- » Redaktør *Fr. Aubeck*.

ÅRET 1906 vil utvivlsomt blive et Mærkeaar i Hobro kommunale Skolevæsens Historie, dels paa Grund af den delvise nye Ordning, som gennemførtes, dels paa Grund af de nye Tanker, som kom frem, men som Fremtiden skal realisere.

Under den 17de December 1905 approberede Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet en ny Skoleplan for Hobro kommunale Skolevæsen. Som i andre Byer havde der ogsaa i Hobro i 2—3 Aar staaet en ret betydelig Skolekamp i Anledning af Loven om højere Almenskoler m. m. Tanken om Indførelsen af en kommunal Mellemskole var kommen stærkt frem hos alle de interesserede Parter. De forskellige Meninger stod her som andre Steder under Kampen ret skarpt overfor hverandre. Med Skoleplanens Approbation kom der en Afslutning. Kendsgjerningerne forelaa, og derefter maatte alle rette sig.

Indholdet af den ny Skoleplan er i Korthed følgende:

Den private Realskole erliveredes af Kommunen, og hele Skolevæsenet omordnedes, idet Realskolen, Borger- og Fri-skolen ophævedes fra 1ste Maj 1906. I Stedet for oprettedes en fælles gratis Grundskole for Børn fra 7 til 11 Aar, en gratis Folkeskole for Børn fra 11 til 14 Aar og en betalende Mellemskole for Børn fra 11 til 15 Aar; til denne kan knyttes en Realklasse. Ved Mellemskolen ansættes en Overlærer, ligesom ved Grund- og Folkeskolen, hvilken sidste er Skoleinspektør for Byens samlede Skolevæsen.

Til Stillingen som Overlærer ved Mellemskolen var hidtilværende Medbestyrer af Hobro private Realskole, Hr. A.

Andersen, bestemt, allerede i Betingelserne for Overtagelsen af den private Realskole. Hr. Andersen erholdt kgl. Udnævnelse som Overlærer fra 1ste Maj 1906.

Medens adskillige Byer har gennemført en lignende Omordning af Skolevæsenet successivt, gennemførtes den paa een Gang i Hobro sidste 1ste Maj. Flertallet af Eleverne i de højere Klasser i den nedlagte Borgerskole gik over i de tilsvarende Mellemskoleklasser, Mindretallet gik til Folkeskolen. I Mellemskolen blev det nødvendigt at give 2den Klasse en Parallelklasse, og i Grundskolen viste det sig, at de projekterede tredobbelte Klasserækker paa hvert Trin svarede godt til det tilstedeværende Børnetal.

Samtidig med, at Kommunen overtog den private Realskole, og hele Skolevæsenet omordnedes, oprettedes af en Kreds af Byens Borgere „*Hobro private Grundskole*“. Denne, hvis Maal er at forberede til Optagelse i Mellemskolen, traadte i Virksomhed i afvigte Maj og har i Resten af Aaret besørget Undervisningen af ca. 20 af Kommunens skolepligtige Børn.

Til indtil Sommerferien 1906 at besørge Undervisningen i Mellemskolen antoges en Del af Lærerpersonalet i den hidtilværende private Realskole som midlertidige Timelærere og Timelærerinder, saaledes Hr. Professor A. Sørensen, Frk. M. Bruun og Hr. Molich. I Løbet af Sommeren opsloges flere Embeder, og under adskillige Vanskeligheder blev Lærerpersonalet fuldtalligt.

Da Undervisningsplanen for den nye Ordning endnu ikke er endelig fastslaaet, og da endvidere Instrukser for Overlærer og Skoleinspektør endnu savnes, er det letforstaaeligt, at der kan være adskilligt tilbage at ønske med Hensyn til Organisationen af den nye Skoleordning, ligesom ogsaa Mellemskolen i sig selv og Arbejdet i denne endnu er noget ret ukendt.

Foreløbig er Tilslutningen til Mellemskolen rigtig god. Det har i Aar som nævnt endog været nødvendigt at oprette en Parallelklasse ved 2den Mellemskoleklasse. Da Hobro Byraad endvidere har været meget rundhaandet med at uddele hele og halve Fripladser i Mellemskolen, og da sik-

kert den samme Rundhaandethed kan forventes i Fremtiden, maa det haabes, at Tilgangen til Mellemskoleafdelingen kan blive stadig stigende.

For at blive optaget i Mellemskolen vil det være nødvendigt, at vedkommende Barn er ca. 11 Aar gammelt, og at det kan bestaa Optagelsesprøven. Som Regel vil det kunne forventes, at velbegavede Børn ved Udgangen af 4de Grundskoleklasse vil kunne bestaa den. Endvidere vil der ved Optagelsen blive afkrævet vedkommende Børns Forældre eller Værger en skriftlig Erklæring af følgende Indhold:

»Undertegnede erklærer herved, at jeg agter at lade min Søn (Datter) . . . . . gennemgaa hele Hobro kommunale Mellemskole for derefter at indstilles til Mellemskoleeksamen eller i al Fald dens 2 første Klasser, samt den eventuelle faste Parallelklasse til 3die Klasse for derefter at indstilles til Borgerskoleeksamen«.

Afgivelsen af en saadan Erklæring blev forlangt indsat i Skoleplanen af Kultusministeriet. Meningen med denne er at tilskynde Forældrene til at lade vedkommende Børn faa en afsluttet Undervisning, og allerhelst bør de gennemgaa hele Mellemskolen. Om de saa ogsaa vil lade dem gennemgaa den til Mellemskolen knyttede Realklasse, der afsluttes med Realeksamen, hvis officielle Betydning nærmest vil komme til at svare til den nuværende Alm. Forberedelseseksamen, maa overlades fuldstændig til dem selv. Der vil altsaa her være Anledning til at indskærpe Forældre, at de grundigt overvejer, om de forskellige Forhold og Omstændigheder vil tillade dem at lade de Børn, der skal i Mellemskolen, gennemgaa helst hele denne eller i hvert Fald dens 3 første Klasser.

Undervisningsinspektøren, Hr. Professor Rønning, inspirerede i November Maaned den kommunale Mellemskole, og det forventes, at denne faar Ret til i Sommeren 1907 at afholde Mellemskoleeksamen for Eleverne i 4de Mellemskoleklasse, samt Alm. Forberedelseseksamen for Eleverne i 4de Realklasse, den sidste Klasse efter den gamle Ordning. Den

6. og 7. April 1906 inspiceredes Gymnastik og Gymnastiklokalerne af Gymnastikinspektør Hr. H. J. Junker, Kolding. Endvidere afholdt E. sen, Aarhus, Visitats ved Skolevæsenets Afdeling.

Selvfølgelig er den store Omordning af den nationale Skolevæsen den største Mærkesten i Aarhus, der er dog desuden Grund til at pege på de Børn, der sikkert ogsaa vil faa deres Betydning i Skolevæsenets fremtidige Udvikling.

I Hobro har det som i saa mange andre Aar at adskillige Drengene i Alderen 10—14 Aar lod Byen for at tage Tjeneste som Vagter om Sommeren, hvor de som Regel kunde komme gang. Ved Novemberstid vendte de atter tilbage bringe Vinteren i Hobro. Disse Drengene var i Vinter, de skiftede stadig Skole: om Vinter og Sommer i Skjellerup, en anden i Onsild. I Undervisning blev i høj Grad forvokset i Skiften Skole. Desuden virkede 6—7 saa mange Klasse om Vinteren i høj Grad hæmmet i Undervisning.

I Sommeren 1905 traf Ministeriet paa den Bælg Skolekommission den Bestemmelse kun kunde udskrives til Sommertjenesten den Undervisning, de fik paa Landet og i den, de fik i Købstadskolen om Vinteren. I den Undervisning, Børn i Købstad, nemlig mindst 21 Timer om Ugen, for at bringe og Gymnastik. I Henhold til Bestemmelse har Hobro Købstads Skole den 7de November 1906 truffet en lignende Bestemmelse. Følgen heraf er, at i Hobro Skoledistrikt kan udskrives til Sommeren med mindre der derude bydes 3 dage om Ugen da det er meget sjældent i Hobro at der gaar 3 Dage om Ugen om Sommeren til at vente, at ingen Købstadbørn kan komme til Landet om Sommeren som Vogter

En anden mindre Reform skal til Slutning nævnes. Fælleslærerraadet ved det kommunale Skolevæsen vedtog i November Maaned at indgaa til Skolekommission og Byraad med Henstilling om, at Sløjd fra næste Skoleaars Begyndelse indførtes som obligatorisk Fag for Drengene i Mellem- og Folkeskolen. Denne Henstilling er senere blevet anbefalet af Skolekommissionen og vedtaget af Byraadet, og Indrettelsen af et Lokale til Sløjdundervisningen er paabegyndt, saa Faget vil nu komme paa Undervisningsplanen fra 1ste Maj 1907.

Aaret 1906 har bragt store Forandringer med sig paa Skolevæsenets Omraade i Hobro. Paa Grund af forskelligt Livs- og Samfundssyn har Meningerne om adskillige af Forandringerne ofte staaet ret skarpt overfor hverandre. Det er at haabe, at Skolestyrelsen, Lærerpersonalet og Forældrene imidlertid vil se at udnytte de skete Forandringer paa bedste Maade til størst mulig Gavn for de Børn, der en Gang skal være med til at bære By og Land.

Børneantallet.

Den 31. December 1906 fandtes i Hobro Skoledistrikt 578 skolepligtige Børn imod 562 i 1905. Disse Børn fordeltes efter Undervisning saaledes: I den kommunale Mellemskole 42 Dr. og 30 Pg., i Grund- og Folkeskolen 220 Dr. og 256 Pg., i den private Grundskole 12 Dr. og 11 Pg., undervist i Hjemmet 1 Pg. og i offentlige Skoler udenfor Kommunen 4 Dr. og 1 Pg. Desuden var der 1 skolepligtigt Barn, der paa Grund af Sygdom ikke modtog nogen Undervisning. Desuden undervistes der i Mellemskolen 12 Dr. og 7 Pg., som var skolepligtige i andre Skoledistrikter, og 16 Dr. og 14 Pg., som var over skolepligtig Alder. I Folke- og Grundskolen undervistes der 2 Dreng fra fremmede Skoledistrikter, og desuden 6 Dr. og 8 Pg., som var under skolepligtig Alder. I den private Grundskole undervistes 3 Dr. og 2 Pg. fra fremmede Skoledistrikter, samt 1 Dr. og 1 Pg. under skolepligtig Alder.

Fordelingen i Klasser den 31te Decbr. 1906.

Mellemskolen:

4de Realkl.	11	Dr.,	6	Pg. ≡	17	Elever
4de Mkl.	5	"	8	" ≡	13	"
3die Mkl.	15	"	9	" ≡	24	"
2. b. Mkl.	15	"	8	" ≡	23	"
2. a. Mkl.	10	"	8	" ≡	18	"
1ste Mkl.	14	"	12	" ≡	26	"
I alt						121 Elever

Folkeskolen:

7de Kl.	13	Dr.,	19	Pg. ≡	32	Elever
6te Kl.	15	"	19	" ≡	34	"
5. b. Kl.	15	"	17	" ≡	32	"
5. a. Kl.	14	"	16	" ≡	30	"
I alt						128 Elever

Grundskolen:

4. c. Kl.	11	Dr.,	23	Pg. ≡	34	Elever
4. b. Kl.	19	"	17	" ≡	36	"
4. a. Kl.	15	"	20	" ≡	35	"
3. c. Kl.	17	"	12	" ≡	29	"
3. b. Kl.	10	"	22	" ≡	32	"
3. a. Kl.	13	"	15	" ≡	28	"
2. c. Kl.	8	"	15	" ≡	23	"
2. b. Kl.	21	"	14	" ≡	35	"
2. a. Kl.	14	"	14	" ≡	28	"
1. c. Kl.	14	"	14	" ≡	28	"
1. b. Kl.	14	"	14	" ≡	28	"
1. a. Kl.	15	"	13	" ≡	28	"
I alt						364 Elever

Fag- og Timefordeling ved Mellemskolen.

	I Kl.	II a Kl.	II b Kl.	III Kl.	IV Kl.	IV Realkl.	Ialt	
Religion	2	2	2	2	1	1	10	Medens Pigerne har Haandgering, har Drengene Skrivning eller Tegning.
Dansk	6	4	4	4	5	4	27	
Engelsk	6	3	3	2	3	3	20	
Tysk	»	4	4	4	4	2	18	
Historie	3	2	2	2	2	3	14	
Geografi	2	2	2	2	2	2	12	
Naturhistorie	2	2	2	2	2	2	12	
Naturlære	1	2	2	2	2	3	12	
Matematik	»	3	3	4	4	4	18	
Regning	4	2	2	2	3	2	15	
Skrivning	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1	»	7	
Tegning	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1	1	8	
Fransk	—	—	—	—	—	3	3	
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	24	
Sang	2	2	2	2	—	—	8	
Haandgering	2	2	2	2	2	—	4	
Dreng	36	36	36	36	34	34	212	
Piger	36	36	36	36	36	34		

Fag- og Timefordeling ved Folke- og Grundskolen.

Klasser	I a	I b	I c	II a	II b	II c	III a	III b	III c	IV a	IV b	IV c	V a	V b	VI	VII	Ialt
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	36
Dansk	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	7	7	7	7	130
Skrivning	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	38
Regning	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	70
Anskuelsesundv.	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Historie	—	—	—	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	27
Geografi	—	—	—	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	23
Naturkundskab	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	24
Sang	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	16
Tegning	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	17
Gymnastik	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Dr.	3	3	3	3
Haandgerning	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	Pg.	2	2	2	34
														4	4	4	32
Dreng	22	22	22	24	24	24	28	28	28	29	29	29	30	30	30	30	459
Piger	25	25	25	27	27	27	32	32	32	33	33	33	33	33	33	33	

Skoleforsømmelser.

Disse har fra $\frac{1}{3}$ 1906 indtil $\frac{31}{12}$ 1906 for de forskellige Skoleafdelinger udgjort følgende Antal Dage:

		Sygdom	Lovlig Grund	Uden l. Grund
Mellemskolen	{ Dr.	192	28	48
	{ Pg.	106	15	37
Grund- og Folkeskole	{ Dr.	1190	44	156
	{ Pg.	1537	114	285
Fra $\frac{1}{3}$ — $\frac{31}{4}$ 1906:				
Borgerskolen	{ Dr.	419	20	57
	{ Pg.	218	29	79
Friskolen	{ Dr.	361	56	44
	{ Pg.	547	151	72

I Aaret 1906 undervistes der ialt i 241 Dage. I Borger-skolen og Mellemskolen mulkeres ikke. For Forsømmelser uden lovlig Grund i de andre Skoleafdelinger ikendtes Skole-mulkter til et Beløb af 97 Kr. 11 Øre. Et tilsvarende Beløb forventes af Hobro Byraad bevilget Skolebogsamlingen i Aaret 1907.

Skolebetalingen.

I Mellemskolen og Realklassen betales følgende Skolepenge:

1ste Mellemskoleklasse.....	6 Kr.
2den do	7 Kr.
3die do	8 Kr.
4de do	10 Kr.
Realklassen (nu 4de Realkl)...	12 Kr.

Dersom flere Søskende samtidig besøger Skolen, gives der 25 pCt. Rabat for det andet Barn, 50 pCt. for det tredje, 75 pCt. for det fjerde, gratis Undervisning for Resten. Desuden skal der *for eet Aar ad Gangen* bortgives Fripladser til flittige og velbegavede Børn af ubemidlede Forældre i et Antal af mindst $\frac{1}{3}$ af Elevernes Antal i Klasserne ved Skoleaarets Begyndelse, for saa vidt derom foreligger Andragender.

I Skoleaaret $\frac{1}{5}$ 1906—³¹ 1907 har Hobro Byraad tilstaaet 37 hele Fripladser og 11 halve Fripladser. Desuden modtog fra Skoleaarets Begyndelse 5 Elever, Børn af Lærere, ansat ved det kommunale Skolevæsen, fri Undervisning. Endvidere erholdt 5 Børn gratis Lærebøger.

Skolevæsenets Samlinger og Bygninger.

Skolevæsenets Børnebogsamling tilstodes i Aaret 1906 af Hobro Kommune 91 Kr. 48 Øre, svarende til det for Aaret 1905 indkomne Mulktbeløb. Desuden modtog den et Stats-tilskud paa 75 Kr. Lærerbogsamlingen erholdt af Kommunen 40 Kr. og af Staten 25 Kr.

De naturhistoriske og fysiske Samlinger har modtaget adskillige mindre Forøgelsler.

Den botaniske Have ved Grund- og Folkeskolen er i Efteraaret 1906 henlagt til den botaniske Have ved Mellemskolen, og under Hr. Lærer Knudsens Ledelse tør det forventes, at den i Fremtiden vil udvikle sig paa en heldig Maade.

Ved Bygningerne skete der i Sommeren 1906 i Anledning af Omordningen ret betydelige Forandringer og Reparationer. Det blev endvidere bestemt at indrette Sløjd- og Tegne-

lokaler i Loftsetagen i Kommuneskolen, saaledes at disse kan tages i Brug fra 1ste Maj 1907.

For at have tilstrækkelig Grund, hvis Skolevæsenets fremtidige Vækst skulde gøre nye Bygninger nødvendige, vedtog Hobro Byraad i sit Decembermøde at købe 5600 Kv. Alen á Kr. 1,50 af det Gartneri, som tilhører Hr. Bagermester Sennels, og som støder umiddelbart op til Kommuneskolens Grund. Den erhvervede Grund vil først kunne overtages i Sommeren 1908.

Skolesparekassen.

I denne henstod den 1ste Juli 1906 3631 Kr. 76 Øre. Reservefonden udgjorde 165 Kr. 33 Øre. Af disse Beløb henstod 3783 Kr. 76 Øre i Sparekassen for Hobro og Omegn. Sparekassen bestyres af d'Hrr. Lærerne H. V. Johansen, H. Knudsen og Hj. Schmidt, og Penge kan kun hæves i Sparekassen ved en skriftlig Erklæring, undertegnet af nævnte 3 Bestyrelsesmedlemmer.

Indskud modtages fra 1 Øre og opad og forrentes med 4 pCt. p. A. De indskudte Beløb kan som Regel kun hæves enten ved Bortrejse fra Byen eller kort forinden Konfirmationen.

I alt fandtes der ved Udgangen af 1906 ca. 500 Sparere med større eller mindre Beløb, saa det vil ses, at langt de fleste Børn er Sparere. Mange af dem vil ved Konfirmationsalderen have et tilstrækkeligt Beløb til dermed at bekoste hele deres Konfirmationsudstyr.

Udgifterne ved Skolevæsenet.

Da Kommunens Regnskabsaar ^{1906/07} endnu ikke er sluttet, kan det ikke siges, hvor stor Udgiften har været i det første Aar efter Omordningen. I flere Retninger, ogsaa med Hensyn til Udgifterne, har dette Aar været ekstraordinært. Reparationer, Forandringer ved Bygningerne og Nyanskaffelser har været ualmindelig store.

Vil man derfor have et Skøn over de normale Udgifter,

kan man gaa ud fra Budgettet for 1907/08. Dog findes der paa dette en enkelt ekstraordinær Post nemlig 1500 Kr. til Indrettelse af Skolebade.

Naar dette Beløb fradrages, ser Skolebudgettet for det kommende kommunale Finansaar saaledes ud:

Lærerløn (den af Kommunen udredede Del).....	30607,87
Bidrag til Amtsskolefonden.....	1200,00
Undervisningsmidler.....	1500,00
Vedligeholdelse af Bygninger og Inventar.....	1200,00
Andre Udgifter (derunder til Indretning af Skolebade)	4830,00
	Kr. 39337,87

Herfra gaar Skolekontingent m. m. 6710 Kr, Statstilskud 1500 Kr., samt andre Indtægter 1822 Kr., ialt 10032 Kr.

Den virkelige Udgift bliver derefter 29,305 Kr. 87 Øre. Hertil kommer imidlertid Renter af Laan til Skolebygninger 2444 Kr., saa at hele Udgiften til Skolevæsenet for 1907/08 er beregnet til 31749 Kr. 87 Øre.

Lærerpersonalet.

Som nævnt i Indledningen er der i dette sket store Forandringer i Løbet af Aaret 1906, særlig i Anledning af Omordningen.

De ny tilkomne Lærerkæfter er følgende:

1) Hr. Overlærer A. Andersen, som er dimitteret 1879 fra Skaarup Seminarium. Fra 1879 til 1887 virkede han som Lærer ved Grenaa private Realskole. I Aaret 1887 blev han Lærer ved Hobro private Realskole og fra 1901 har han været Medbestyrer af samme. I Aarene 1899—1900 havde han Statens eetaarige Kursus.

2) Frk. Emma Cavring, dim. 1905 fra Frk. Zahles Privatseminarium, Vikar ved Hobro kommunale Skolevæsen fra $22 \frac{5}{8}$ 1906 til $1 \frac{1}{8}$ 1906, fra hvilket Tidspunkt hun konstitueredes i et Lærerindeembede. Paa Grund af Giftermaal søgte hun sin Afsked fra Skolevæsenets Tjeneste fra $1 \frac{1}{3}$ 1907.

3) Hr. Joh. Landt, dim. fra Jelling Seminarium 1902. Har arbejdet ved Jyderup og Maribo private Realskoler fra 1902—06. Ansattes som Timelærer ved Hobro Skolevæsen fra $1 \frac{1}{9}$ 1906.

4) Hr. cand. mag. J. F. M. Bertelsen. Tog Skoleembeds-eksamen i 1894. Har senere virket ved Magleby og Nykøbing F. private Realskoler og som Timelærer ved Storehedinge kommunale Skolevæsen. Konstitueredes som Sprog-lærer ved Hobro Skolevæsen fra $\frac{1}{10}$ 1906.

5) Frk. Johanne Iversen, dim. 1906 fra Odense Semina-rium. Konstitueredes fra $\frac{1}{11}$ 1906.

6) Hjalmar Schmidt, som fra $\frac{3}{11}$ 1902 til $\frac{1}{9}$ 1906 har været ansat som Timelærer ved Hobro Skolevæsen, konsti-tueredes i et nyt Embede fra $\frac{1}{9}$ 1906.

Hr. Lærer R. Hessellund havde i Sommerferien 1906 Kur-sus i Svensk, Frk. A. Landmark i Haandgerning og Skole-inspektøren i Pædagogik. Desuden havde Hr. Lærer H. Knud-sen Statens eetaarige Kursus fra $\frac{1}{9}$ 1905 til $\frac{1}{7}$ 1906. Som Vikar for ham i denne Tid virkede Hr. Seminarist M. Last-hein Madsen.

Lærerpersonalet var den 31. December 1906 følgende:

Navn	Født	Eksamen	Tjeneste alder	Anmærkning
1. R. Hansen	$\frac{20}{1}$ 1867	Sem. m. udv. Eks.	$\frac{1}{1}$ 1903	Overl., Sklinspt.
2. A. Andersen	$\frac{17}{7}$ 1857	do. m. eetaa. Krs.	$\frac{1}{5}$ 1906	Overlærer
3. A. Michelsen	$\frac{17}{11}$ 1852	Seminarist	ov. 20 A.	Kordegner
4. H. V. Johansen	$\frac{30}{12}$ 1864	—	$\frac{1}{2}$ 1890	Organist
5. C. L. Thrane	$\frac{15}{6}$ 1848	—	ov. 20 A.	Graver
6. J. Rasmussen	$\frac{27}{12}$ 1869	—	$\frac{1}{12}$ 1891	
7. J. M. Johansen	$\frac{27}{5}$ 1870	—	$\frac{1}{8}$ 1893	
8. P. Larsen	$\frac{28}{5}$ 1873	—	$\frac{1}{12}$ 1894	
9. R. Hessellund	$\frac{6}{10}$ 1873	—	$\frac{1}{7}$ 1897	
10. H. Knudsen	$\frac{27}{2}$ 1877	Sem. m. eetaar. Krs.	$\frac{1}{6}$ 1900	
11. Hj. Schmidt	$\frac{19}{6}$ 1881	Seminarist	—	Konstitueret
12. J. Landt	$\frac{1}{4}$ 1879	—	—	Timelærer
13. J. F. M. Bertelsen	$\frac{2}{8}$ 1870	cand. mag	—	Konstitueret
14. Thora Genefke	$\frac{25}{6}$ 1849	Ueksamineret	ov. 20 A.	
15. Kirstine Hammershøj	$\frac{22}{1}$ 1852	—	$\frac{1}{5}$ 1892	
16. Elisabeth Winge	$\frac{19}{9}$ 1867	Eksam. Lærerinde	$\frac{1}{9}$ 1901	
17. Emma Caving	$\frac{21}{3}$ 1881	—	—	Konstitueret
18. Johanne Iversen	$\frac{28}{6}$ 1883	—	—	Konstitueret
19. Adelaide Landmark	$\frac{19}{2}$ 1877	Alm Forberedelseseks.	—	Timelærerinde

Eksaminer.

Borgerskoleeksamen 1906.

Til denne Eksamen indstillede Hobro Borgerskole i Marts – April 1906 10 Elever. Da en af disse nogen Tid før Eksamen blev angrebet af Skarlagensfeber og indlagt paa Sygehuset, fuldførte kun 9 Eksamen med omstaaende Resultat.

Den skriftlige Del afholdtes den 20. og 21. Marts. Den mundtlige Del den 26., 27. og 28. April. Under Hr. Provst Heegaards Forfald overtog Hr. Sognepræst Gottlieb dennes Censur. Desuden censurerede Hr. Realskolebestyrer A. Andersen, Hobro. Opgaverne ved den skriftlige Prøve var:

Dansk Stil (3 Timer).

Fortæl om nogle af de Smaafugle, som vi hyppigst ser ved vore Huse og i vore Haver.

Diktat (1 Time).

Et gammelt Sagn siger, at den første, som fandt Færøerne, var den danske Konge Frode. Han var paa et Krigstog til Irland, men blev af Vind og Storm slaaet ud af Kurs med alle sine Skibe. De drev langt imod Nord og kom da ind i en tæt Taage, saa at Folkene ikke vidste, hvor de var, og de maatte idelig blæse i Lur for at holde Skibene sammen. Endelig begyndte Taagen en Dag at sprede sig noget, og lige med eet saa de højt oppe i Luften som gennem en Rift i Taagemassen en stejl, sønderreven Fjeldkam. De var kommet tæt ind til Suderø, den sydligste af Færøerne.

Det Indtryk, som disse første Opdagere efter Sagnet fik af Øerne, var rigtigt. Stejle, sønderrevne, nøgne, ofte indhyllede i Taage rager disse Klippeøer op af Atlanterhavet.

Regning (3 Timer).

I. En Mand køber 33 Tdr. 2. Skp. $2\frac{2}{3}$ Fjdk. Ærter for 24 Kr. 96 Øre pr. $1\frac{2}{3}$ Td. Han sælger først $3\frac{1}{3}$ Td. for $2\frac{1}{2}$ Kr. pr. Skæppe, dernæst $\frac{2}{3}$ af Resten for 18 Kr. $16\frac{2}{3}$ Øre pr. Tønde. Hvor meget skal han have for hver Tønde af det øvrige, naar hans Omkostninger ved Handelen har været 6 Kr. $63\frac{1}{3}$ Øre, og han vil tjene $75\frac{5}{6}$ Kr.?

II. Et Selskab paa 18 voksne og 12 Børn foretager en Udflugt med Jernbane. 10 voksne og 5 Børn tager Billet til II. Klasse, Resten til III Klasse. De samlede Udgifter til Billetter er 35,00 Kr. Naar en Billet til II Klasse koster $1\frac{1}{2}$ Gang saa meget som en til III, og en Billet til en voksen er dobbelt saa dyr som en Billet til et Barn, hvad koster saa en Billet til en voksen henholdsvis til II og III Klasse?

Borgerskoleeksamen 1906.

1. Ebba Aubeck.
2. Anna Ebdrup.
3. Karen Jensen.

4. Aksel Lucassen.
5. Carsten Mortensen.
6. Johanne Nielsen.

7. Janus Olsen.
8. Christian Petersen.
9. Ingeborg Præstmark.

	Religion	Dansk	Dansk Stil	Regning	Skrivning	Historie	Geografi	Tysk	Engelsk	Aritmetik	Geometri	Naturhist.	Naturlære	Tegning	Gymnastik	Haandarbejd.	Orden	Sum	Hovedkrt.
1.	g	mg×	g×	ug	mg×	mg	mg	mg×	mg×	mg	mg×	g	g	g×	mg	ug	mg×	129	mg
2.	mg	mg	mg×	ug	ug	mg	mg	g	tg	mg	mg	mg	mg	g×	mg	mg×	mg	124	mg
3.	mg	mg	mg	ug	mg	mg×	g	g	mg	mg	mg	mg	g	g	mg×	ug	mg	127 ^{2/3}	mg
4.	g	mg	g	g	mg	mg×	mg	g	g	mg	mg	mg	tg	g	mg×		mg	94 ^{2/3}	g
5.	mg×	ug	mg	ug	mg	ug	ug	ug	ug	mg×	mg×	mg	mg×	g	mg		g×	128 ^{1/3}	mg
6.	mg×	mg	mg	mg	ug	ug	mg	mg	g×	mg	mg	mg×	tg	mg×	mg×	ug	ug	128	mg
7.	ug	mg×	mg	ug	g	mg×	mg	mg	ug	mg×	mg	mg×	g	g	ug		mg	126 ^{2/3}	mg
8.	mg	mg	g×	mg	mg	mg	mg	mg	g×	g	ug	g×	mg	mg	mg		mg	116 ^{1/3}	mg
9.	mg	mg	g	ug	mg	mg	g	mg	mg	g×	mg×	g×	g	mg×	mg×	mg×	mg×	122 ^{2/3}	mg

Til at bestaa kræves en Gennemsnitskarakter af »g« (4^{1/3} Points) eller Drenge 78,
Piger 82^{1/3} Points.

Alm. Forberedelseseksamen 1906.

Til denne Eksamen indstilledes nedennævnte 10 af Skolens Elever:

1. Brask, A. J. S., Søn af Proprietær B., Haraldsmark pr. Hinnerup.
2. Jensen, K. T., Søn af Købmand J., Hobro.
3. Lundsgaard, C. V. N., Søn af Naadler L., Hobro.
4. Michelsen, K. M., Datter af Lærer M., Hobro.
5. Mogensen, K. Th., Søn af Sognefoged M., V. Doense.
6. Monrad, K., Søn af Proprietær, Dyrslæge M., Thorupgaard.
7. Svendsen, S. Aa. T., Søn af Proprietær S., Steensgaard.
8. Thalbitzer, V. A. E. O., Søn af Pastor Th., Vester Tørslev.
9. Thrane, A. Chr., Datter af Lærer Th., Hobro.
10. Thrane, G. Søn af Lærer Th., Hobro.

De beskikkede Censorer var:

Hr. Skolebestyrer Bertelsen, Struer, i Geografi og Naturhistorie.

Hr. Lærer Alb. Dahl, København, i Dansk.

Lærerinde Frk. S. Hansen, Aalborg, i Fransk.

Hr. Lærer N. P. Nielsen, Randers, i Matematik og Regning.

Skolebestyrerinde Frk. Winteler, Odense, i Engelsk.

De af Skolen indbudte Censorer var:

Hr. Pastor Gottlieb i Tysk.

Hr. Distriktslæge Kragelund i Fysik.

Hr. Borgmester Salling i Historie.

Opgaverne til de skriftlige Prøver, som afholdtes den 11., 12., 13. og 14. Juni, var følgende:

Dansk Stil:

Jordskælv og Vulkaner.

Aritmetik.

1. Løs Ligningen $2\sqrt{x} + \sqrt{x+4} - 2 = 0$

2. Reducer Udtrykket

$$\frac{a^3+b^3}{a^2+b^2} \left(\frac{a+b}{a^3-b^3} \cdot \frac{a-b}{a^3+b^3} \right)$$

og beregn det derefter ved Hjælp af Logaritmer for

$$a = \sqrt[3]{7,412}, \quad b = \sqrt[6]{4}.$$

Geometri.

1. Find Forholdet mellem Arealerne af to i samme Cirkel tegnede Afsnit paa henholdsvis 330° og 30° , idet man for π benytter Værdien $\frac{22}{7}$.

2. Trekant ABC er retvinklet og ligebenet, og D er et Punkt af Hypotenusen AB. Beregn Længden af CD, naar $AD=p$ og $BD=q$ er givne.

3. I Trekant ABC er Siderne $BC=a$, $CA=b$ og $AB=c$ givne. Naar nu M og N er Punkter af henholdsvis CB og CA, og disse Punkter ligger saaledes, at $MN \parallel BA$ og $NA=n$. CM, hvor n er et givet Tal, skal man vise, at $MN = \frac{bc}{na+b}$, og dernæst konstruere MN for $n = \sqrt{2}$.

Praktisk Regning.

1. En Frugthandler forskrev fra de kanariske Øer et Parti Tomater paa $262\frac{1}{2}$ Kilo, som ved Modtagelsen kom til at staa ham i $54\frac{2}{7}$ Øre pr. Kilo. Efter at have kasseret en Del af dem, fordi de viste sig at være fordærvede, solgte han $\frac{1}{9}$ af Resten for 55 Øre pr. Pd. og $\frac{5}{9}$ for 70 Øre pr. Pd. og tjente derved 100 pCt. Hvor mange Pd. havde han kasseret? — 1 Kilo = 2 Pd.

2. En cylindrisk Tromle, der er $1,58$ Meter lang, vejer 2973 Kilo. Hvor mange Alen er den i Omfang, naar hver Kubikdecimeter af Tromlen vejer $4,37$ Kilo? Hvor mange Tønder Land har den overtromlet, naar den i alt har gjort 3754 Omdrejninger?

1 Meter = 10 Decimeter = $3,156$ Fod; 1 Tønde Land = 14000 Kvadratalen.

Tromlens (Cylinderens) Rumfang er $\pi r^2 h$, dens Omfang $2\pi r$, hvor h er Tromlens Længde, r dens Radius.

Engelsk Version.

In the battle of Casal Novo, in Portugal, Sir William Napier was struck by a bullet in the spine¹), and fell. He was

carried away, and laid for a time under an olive-tree, while the fight lasted.

While he was lying there, helpless and exhausted²⁾, a grenadier company were hastening forward, and their captain seeing the wounded man, ran up, and said: »I hope you are not dangerously wounded«. Sir William Napier could not speak, but only shook his head; and being asked again, »Can I be of any service to you?« made the same sign; but when the officer, Captain Wilson, offered him some cold tea and brandy from his flask³⁾, he raised his head with a sudden flash⁴⁾ of pleasure, and gladly drank two tumblerfuls⁵⁾; then thanked with his eyes and hands. »Heaven protect you«, the captain said, and hurried on to overtake his men. Napier was a singularly handsome, noble looking man, with jetblack⁶⁾ hair and dark gray eyes, and though now deadly pale, the remarkable beauty of his features, and the sweet and noble expression of his countenance made a great impression on Captain Wilson; but in the army they never met each other again, and they did not know each other's names.

Sixteen years after the battle, Sir William Napier met at a dinner party a gentleman, who at some mention of handsome men, said that the very handsomest he had ever seen, was one whom he had found lying speechless under an olive-tree at Casal Novo, and succoured⁷⁾ as above described. Sir William Napier sprang from his chair, exclaiming, »My dear Wilson! that was you — that glass of tea and brandy saved my life«. He had already become acquainted with Sir John Morillyon Wilson, but till that moment neither had known that the other was his partner⁸⁾ in the adventure of the olive-tree.

1) spine, Rygrad. 2) exhausted, udmattet. 3) flask, Feltflaske. 4) flash, Glimt. 5) tumbler, stort Glas. 6) jetblack, kulsort. 7) succour, hjælp. 8) partner, Kammerat.

Alm. Forberedelseksamen Juni—Juli 1906.

	Dansk skr.	Dansk mtl.	Tysk	Fransk	Historie	Engelsk	Geografi	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturlære	Naturhist.	Orden	Points
Brask.....	g	mg	mg ÷	—	mg	g ×	ug ÷	ug ÷	ug	mg ×	mg ×	mg ÷	mg ÷	93 ¹ / ₃
Jensen.....	g	mg ÷	g	g ÷	g ÷	g ×	mg ÷	mg	mg	ug	mg ×	mg ×	mg	96 ² / ₃
Lundsgaard....	mg	mg ×	ug ÷	mg	g ×	mg	mg ×	mg ÷	mg	mg ÷	mg	mg ×	mg	112 ¹ / ₃
Michelsen.....	mg	mg	mg	—	g	g ×	mg ÷	g ×	mg ÷	mg ×	g	mg ÷	mg ×	95 ² / ₃
Mogensen.....	mg ÷	mg ×	mg	mg	mg	mg	mg	g	mg ÷	mg ÷	mg ×	mg ÷	mg ÷	107
Monrad.....	g ×	g	g ×	g	g	g ÷	g ×	mg	g	g ×	g	g ÷	g ×	82
Svensden.....	mg ×	mg ×	mg ×	—	ug ÷	mg ÷	ug ÷	ug ÷	ug ÷	mg ×	mg ×	ug	mg	109 ² / ₃
Thrane Anna...	mg	mg	mg	—	g	mg ÷	g ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g ×	mg	ug ÷	95 ² / ₃
Thrane G.....	mg ÷	mg ÷	mg ÷	—	g ÷	mg ÷	mg ÷	tg ÷	g ÷	tg	mg	g	ug	77 ¹ / ₃
Thalbitzer.....	g ×	mg	mg	mg ×	mg ÷	mg ×	mg	ug	mg	ug ÷	mg	ug ÷	mg	112

Til at bestaa med henholdsvis 2 eller 3 Sprog udkræves 65 eller 69¹/₃ Points, til at bestaa med Udmærkelse 112²/₃ eller 120 Points.

*Den kgl. Anordning angaaende Optagelsesprøven
i Mellemskolens 1. Klasse.*

Fordringerne i de enkelte Fag, hvori der skal prøves, fastsættes saaledes:

1. *Dansk, mundtlig.* Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Alderstrins sædvanlige Fatteevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han *forstaar* det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvise sig om, at han har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

2. *Dansk, skriftlig.* Han maa uden væsentlige Fejl i Ret-skrivning kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. *Regning.* Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel *med Sikkerhed* og have *Færdighed* i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en *hel* Multiplikator og dividere den med en

hel Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. *Skrivning.* Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylder en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. *Religion.* Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa letfattelige Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

6. *Historie.* Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

7. *Geografi.* Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog, have vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.

8. *Naturhistorie.* Han skal gennem *lagttagelsesundervisning* have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyre- og Planteverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.
